

MÄNTSÄLÄN KUNNAN OSAVUOSIKATSAUS 2/2021 KYSYMYKSIÄ, KORJausehdotuksia ja kommentteja

- Voisiko talouskatsausten yhteydessä kertoa, mitkä tunnusluvut ovat tärkeitä (vuosikatteen lisäksi), mikä on kyseisen tunnusluvun kohdalla hyvä numero, mikä on huono numero, mikä realistinen numero ja miten voimme vaikuttaa kyseiseen lukuun? Talousjohtajan kunnanhallitukselle antamassa esittelyssä oltiin jo menossa tähän suuntaan. Kiitos siitä!
- Voisiko talouskatsauksiin ja arvioihin, joissa on taulukoita, lisätä taulukoiden yhteyteen tai ennen taulukoita selkokielisen sanaston, josta käy ilmi mitä eri lyhenteet tarkoittavat (esim. Tot.-% tam 2021)? Tämä on pieni asia, joka loisi kuntalaisille (ja valtuutetuille) fiiliksen, että he voivat periaatteessa ymmärtää mistä missäkin termissä on kyse.
- Voisiko kuntalaisille tehdä selkokielisen taloussanaston konkreettisilla esimerkeillä siitä, mitä esim. "Valmistus omaan käyttöön" tarkoittaa? Sanaston voisi laittaa luettavaksi ja/tai ladattavaksi PDF:nä kunnan sivuilla. Sanaston voisi teetättää Laurean opiskelijoilla, lukiolaisilla tai jollain harjoittelijalla tms. jos kukaan viranhaltija ei ehdi sellaista laatia.
- Kieliniputus: valitkaa käytätkö tekstissä "euroa" vai "€". Vrt. sivu 3, jossa välillä käytetään kumpaakin muotoa. Vinoviivaa käytettäessä ei tule välilyöntejä viivan molemmin puolin jos se erottaa yksisanaiset termit. Esim. 4 842 € / asukas pitäisi olla 4 842 €/asukas (vrt. 4 842 € / kirkonkylän asukas).
- **Sivu 4:** Osio "Osavuosisikatsauksen yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset" on vaikea hahmottaa maallikolle kun ilmeisesti eri yksiköt ilmoittavat tietojaan eri tavalla.

Vrt. "Tukipalvelut, henkilöstöhallinto, ilmoitukset kulujen lisäys -27 000 €" ja "Koskenrannan päiväkotia Amanda, uudisrakentamisen investointi, kulujen lisäys 350 000 euroa". Toisessa on luvun edessä miinus, toisessa ei.

Sopikaa yksi tapa ilmoittaa. Kasvatus- ja sivistyspalveluiden maininta (säästö) hallinto- ja talouspalveluiden menovähennysten kohdalla selkeyttää luvun hahmoittamista. Ei tekisi pahaa jos joka kohdassa kerrottaisiin "(säästö)" tai "(lisäkulu)" tms.

- **Sivu 6:** voisiko joku joka näitä työllisyystietoja copy-pasteaa käyttää 30 sekuntia siihen että siistii tekstin edes vähän nätimmäksi niin, että rivinvaihdot eivät ole miten sattuu. Nyt esim. työttömyysluvut jakautuvat kahdelle riville (ks. ilman työsuhdetta olevia oli 96 760).
- **Sivu 9:** Tase B Toimeksiantojen varat – mistä lahjoitusrahoitukset on tullut ja mihin käyttöön ne on tarkoitettu (ts. onko korvamerkitty)?
- **Sivu 10:** Miten paljon Ehnroosin koulun 1,75 miljoonan euron lisäyksestä tuli elementtiasennusviiveestä ja kuinka paljon maksuerien siirtymisestä kuluvalle vuodelle 2021.
- **Sivu 12:** Mihin menevät kasvatus- ja sivistyslautakunnan -70 000 euroa "Iltapäivätoiminnan ja uuden opetussuunnitel" kustannusarvio ja muutokset kohdassa?
- **Sivu 12:** Mitä maa-alueita olemme hankkimassa 700 000 eurolla (ja olemme jo hankkineet 598 792 eurolla)? Onko em. maa-alueet jo hankittu ja saimme ne halvemmalla kuin mitä luultiin vai onko jotain maita vielä hankkimatta?
- **Sivu 13:** Voisiko Tekninen johtaja tulla kertomaan valtuutetuille miksi kunta joutuu korjaamaan sisäilmaongelmaisia tiloja vähintään yhtä suurella summalla kuin millä olisi pyörittänyt Arolan koulua vuoden ajan? Miten on mahdollista, että korjaamme samaan aikaan neljää eri rakennusta sisäilmaongelmien takia, vaikka kaikki kyseiset rakennukset on rakennettu eri vuosina ja osin eri vuosikymmeninä?

Onko tässä lykätty joidenkin tilojen korjaamista – jos on niin kuinka kauan ja miksi? Vai onko jotenkin muutettu kiinteistöjen huoltokäytäntöjä viime vuosina niin, että nyt ollaan tilanteessa, jossa useammassa kiinteistössä on yhtä aikaa sisäilmaongelmia?

- Mitä pitäisi tapahtua, että Mäntsälässä ei enää koskaan tarvitsisi korjata kunnan kiinteistöjä sisäilmaongelmien takia?

Esim. kuinka paljon teknisen puolen pitäisi saada enemmän resursseja, että he hoitaisivat kiinteistöt niin hyvin ja oikein, ettei sisäilmaongelmia enää synny?

- **Sivu 13:** Tekninen johtaja voisi myös kertoa koska eri korjaushankkeet on aloitettu ja koska ne aiotaan viedä loppuun. Esimerkiksi paloaseman korjaukseen varatut vs. käytetyt määrärahat (1 550 000 € vs. 50 000 €) ihmetyttävät minua.

Ainakin Arolan koulusta tiedetään, että tekninen puoli on jättänyt käyttämättä heille määrättyjä korjausmäärärahoja. Koulun tiloista vastannut viranhaltija kertoi itse kunnanvaltuuston budjettikokouksessa 2021, että hän oli ollut jo 11 vuoden ajan käsityksessä, ettei koulua kannata korjata "kun se kohta lopetetaan". Tällaista päätöstä ei oltu tehty.

Jos jokin listatuista korjaushankkeista on jo valmis tai lähes valmis ja määrärahoja on jäänyt runsaasti käyttämättä, se voi olla merkki siitä, että viranhaltijat olettavat, että kyseisen kiinteistön voi myös antaa päästä huonoon kuntoon "kun se kohta lopetetaan/puretaan/myydään".

- **Sivu 14:** Kuntatekniikka:

- Miksi Hyökännummen aluetta pitää kuivattaa 400 000 eurolla? Miksi rakennetaan alueelle, jota pitää kuivattaa?
- Mitä on pienet täydennysrakennuskohteet (joita pitäisi tehdä 100 000 eurolla)?
- Mitä Rautatieaseman pysäköintialueella on korjattu?
- Oletan että Mäntsälänjoen kunnostussunnitelmaan sisältyy myös kunnostus.

- **Sivu 16:** Talousohjelma-sivulle olisi voinut päivittää TP 2020 tiedot samalla vaivalla, niin olisi helpompi vertailla missä mennään.

- Mitä toimenpiteitä on tehty 2020 ja 2021 0,5 % väestönkasvun saavuttamiseksi?

Haluaisin tästä tehdyistä toimenpiteistä listan kuluineen enkä vain jotain epämääräisiä selityksiä tyyliin "on käyty messuilla jakamassa esitteitä" tai "ollaan palkattu markkinointihenkilö".

Haluan että tästä "vuotuinen väestönkasvu" -tavoitekohdasta käydään ihan oikea, vakava keskustelu, jossa myös katsotaan missä on menty pieleen, kun tavoitteet ovat vuodesta toiseen kovat, mutta mitään ei ole tapahtunut.

- Kuka tällä hetkellä on vastuussa väestönkasvusta?
- Onko markkinointi edelleen saman viranhaltijan vastuulla, jonka vastuulla se on ollut viime vuosina?
- Jos on, niin voitaisiinko vetää johtopäätös, että ko. henkilö on väärä hoitamaan näin tärkeää tehtävää?
- Miten kunta nostaa työn tuottavuutta?
- Mitkä ovat ne konkreettiset toimenpiteet joita aiotaan tehdä?
- Kenen työn tuottavuutta tässä ollaan nostamassa?

- **Sivu 17:** Arolan koulun lakkauttamisen suurimman säästön piti syntyä siitä, että Hyökännummelle ei tulisi yhtään uutta opettajanvirkaa vaan selvittäisiin alkuperäisillä 10 opettajalla ja luokalla. Nyt Hyökännummella on 12 luokkaa ja luokanopettajaa eli Arolan koulun vuotuiset säästöt ovat 100 000 euroa luvattua pienemmät. Nämä uudet opettajat eivät tietenkään näy osavuosisikatsauksessa koska he ovat aloittaneet vasta syksyllä.

Arolan koulu ei myöskään tuota säästöjä 2021 edes sen alle 170 000 euron edestä, koska koulu lopetettiin vasta syksyllä.

Myös kuljetuskulut nousivat, kun päivätaksalla ajava auto ei pystynytkään kuljettamaan kaikkia lapsia vaan osa lapsista kuljetetaan reittiliikenteen bussilla.

Kun kuljetukset yritettiin toteuttaa niin halvalla kuin mahdollista eli niin että bussi kuljettaa Linjatien varrella olevat lapset, olemme tilanteessa, jossa jo valmiiksi vaarallinen Linjatie on muuttunut entistä vaarallisemmaksi kun bussi pysähtyy ajoradalla ja jopa risteysten kohdalla ottamassa lapsia kyytiin.

Toisin sanoen jo tämän yhden kohdan perusteella näyttää siltä, ettei talousohjelma toteudu edes ensimmäisenä vuonna suunnitellusti. Mitä asialle tehdään? Mitä voimme oppia tästä niin, ettei vastaavia virheitä enää tehdä?

– **Sivu 19:** Toimialojen osavuosikatsaukset

- Mikä tämän sivun tarkoitus on? Mihin sivulla oleva taulukko toisin sanoen liittyy?

Ovatko nämä nyt kuntastrategian tavoitteita? Jos ovat, niin voitaisiinko esim. uutta kuntastrategiaa tehdessä keskustella siitä, miten onnistuneita em. tavoitteet olivat? Jos aiemmat tavoitteet eivät ole onnistuneita, niin mitä voimme tästä oppia?

- Mitä tarkoittaa "vahvistetaan kuntalaisten hyvinvoinnin edellytyksiä tulevaisuuden kunnassa"?
- Mitä tarkoittaa "Digitalisaation edellytykset"?
- Mitä tarkoittaa "Yhteisöjen, verkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen ja hyödyntäminen"?

– **Sivu 20:** Tavoitteet/Konsernipalvelu: Missä on tämä mystinen "kuntamarkkinointiohjelma", joka on laadittu? Olen etsinyt sitä niin kunnan sivuilta kuin valtuutettujen materiaaleista (ml. sp.kokous.fi:stä).

- Voisimmeko me valtuutetut saada kuntamarkkinointiohjelman nähtäväksi ja voisiko sen laittaa kunnan sivuille kuntalaisille nähtäväksi?
- Miten kuntamarkkinointiohjelmaa on käytännössä toteutettu?
- Missä on kerrottu tehdyistä toimenpiteistä?
- Paljonko toimenpiteisiin on käytetty rahaa?

Koska en löydä mistään kuntamarkkinointiohjelmaa tai tietoa sen perusteella tehdyistä toimenpiteistä, mietin onko koko ohjelmaa oikeasti olemassa – jos ei ole, silloin tavoite on merkitty virheellisesti toteutuneeksi.

– **Sivu 25:** Tekniset palvelut

- Kohta 3. Mitä kohta "tiedolla johtamisen käytäntöjä laajennetaan tulosalueittain" tarkoittaa käytännössä?
- Kohta 4. Miten suunnitteluratkaisut talo- ja infrarakennuksessa on merkitty vihreällä pallolla jos niitä ei ole edes aloitettu?

– **Sivu 27:** Kuntatekniikka

- Miksi kohdat 1.–3. ovat saaneet vihreät pallot vaikka tavoitteiden etenemistä ei ole raportoitu?

– **Sivu 28:** useita kirjoitusvirheitä ja kapulakieltä. Tässä korjauksia myös malliksi muihin teksteihin:

- muuttui 1.8.
- Tilinpäätösarvion tekeminen on koko palvelualueen osalta vaikeaa Keusoten toteutuman ennustamisen vaikeuden vuoksi. (TAI: Tilinpäätösarvion tekeminen on koko palvelualueen osalta vaikeaa, koska Keusoten toteutumaa on vaikea ennustaa.)
- Mäntsälän osalta on n. 4. milj. € ylitystä (tai noin 4 miljoonaa euroa ylitystä)
- mm. korona-avustusten
- korkeammat. Toinen
- Mäntsälä 2026 -ohjelman
- kulttuuri- ja tapahtumatuotanto ovat
- sieltä löytyvät
- Hyvinvointikertomuksella tulee olla myös vahva kytkentä kunnan uuteen strategiaan.
- kehittämisprosessi syksyn (tai jos on varmaa, että aloitetaan → Kunnassa aloitetaan riskienhallinnan arviointi- ja kehittämisprosessi syksyn aikana.)
- tietoturvatyökirja, joka sisältää mm. riskien arvioinnin ja jatkuvuussuunnitelman.

Lisäksi sivun muotoilun olisi voinut tehdä niin, että molemmat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osion palstat ovat yhtä pitkät.

- Miten uuden strategian valmistelu on käynnistetty kesäkuussa kun uusi valtuusto ei ollut vielä aloittanut työtään?

– **Sivu 30:** Mitä tarkoittaa ”Tarpeettomien kiinteistöjen korkeiden poistamattomien tase-arvojen (eikö ole tasearvo?) johdosta myyntivoittoja ei kertyne talousohjelmassa esitetyllä tavalla.”? Siis mitä tarkoittavat poistamattomat tasearvot?

- Miten yleishallinnon toimintakulut ylittyvät uuden valtuustokauden ja luottamushenkilöihin liittyvien kustannusten kasvamisen myötä, kun palkkioita on laskettu?

Jos tähän sisältyy esimerkiksi luottamushenkilöille hankittavat kannettavat tietokoneet, niin eikö tämän olisi voinut huomioida jo talosarviota tehdessä?

– **Sivu 31:** Täältä löytyy taas ”kivoja” esimerkkejä kapulakielestä.

Esim. tämä hirviö ”Tulosalueen toimintatuotot kertyvät pääosin vasta loppuvuonna sisältäen pääosin työterveyshuollon kustannusten korvaukset Kelalta.” voisi olla vaikka: ”Tulosalueen toimintatuotot ovat pääosin Kelan loppuvuodesta maksamia työterveyshuollon kustannusten korvauksia.”

Tässä lauseessa on selvä virhe: ”...27 000 euroa, johtuen organisaation runsaasiin henkilöstövaihdoksiin ja rekrytointikustannuksiin liittyen.”

- Mikä on kassajärjestelmä ja verkkokauppa joiden käyttöönottoprojekti (eli suomeksi käyttöönotto) siirtyy?

Samana sivun lopussa olevassa taulukossa (kuten myös sen jälkeen tulevissa taulukoissa) luetteloviivojen ja tekstin välillä kuuluisi olla välilyönti.

– **Sivu 32:** Tässäkin on virhe: ”Toimintakuluissa on pientä korotuspainetta loppuvuonna liittyen taloushallinnon ja henkilöstöpalvelujen palveluntuottajanvaihdos-projektiin liittyen.”

– **Sivu 33:** Bongaa puuttuva sana ja puuttuva piste:

”Hallitus on sitoutunut korvaamaan koronaan liittyvät välittömät kustannukset ja kustannusten korvausmalli on Sosiaali- ja terveysministeriössä, että Valtionvarainministeriössä valmistelussa”

– **Sivu 34:** En jaksa osoittaa kaikkia kieli- ja kirjoitusvirheitä (ks. mallia aiemmista kommentteista).

- Miksi etsivän nuorisotyön työntekijöiden yli 10 päivän poissaoloista ei ollut ilmoitettu?

Kun ilmoitetaan kahden päivämäärän väli, käytetään pitkää viivaa. Eli esimerkiksi Liikuntahanke 1.4.–31.12.2021 (ei 1.4-31.12.21).

– **Sivu 35:** Miksi ja miten Vapaa-aikapäällikön viran tulevaisuus pitää ratkaista?

– **Sivu 37:** ”12 000 eurolla=> talousarvio muutos 12 000 euroa.” Korvaa ”=>” ”→” -merkillä ja ”kanssa=> kustannuksia” ”kanssa → kustannuksia”.

– **Sivu 38:** Henkilösäästö-listan muotoilu siistimmäksi (kahdessa viimeisessä kohdassa pitäisi olla väli viivan ja tekstin välillä).

Bongaa virhe: ”merkittävästi se rakennushankkeiden”

– **Sivu 39:** ”Bongaa virhe: kustannukset kasvat jo syksystä”

Kapulakieltä ja/tai virhe: ”Lainmuutoksiin liittyvään tulee varautua vuoden 2022 aikana mm. riittävällä henkilöstön koulutuksella.”

- **Sivu 40:** "Korona-viruksen" → "Koronaviruksen"
- **Sivu 41:** Listassa oli useita puuttuvia sulkumerkkejä.
- Ovatko nämä talousohjelman toimialaa koskevat ohjelmakohdat ja eurot toteutuneita vai suunniteltuja?
- **Sivu 43:** Onko tässä kirjoitusvirhe: "Oppivelvollisuuden laajenemisen toimenpiteet sekä Keusoten palvelusopimuksen mukainen ja Hepolan koulun tuottaman aamu- ja iltapäivähoito erityishuoltona koskevan toiminnan valmistelu on käyttöönoton vaiheessa."
- **Sivu 43:** Tämä havainto on hyvä pitää mielessä kun lähdetään tekemään kuntastrategiaa: "Monia tavoitteita toteutetaan hankerahoituksella, joka lisää riskiä toiminnan saattamiselle osaksi pysyvää palvelutuotantoa."
- **Sivu 48:** Arolan koulun vuokralainen on lähtenyt joten koulun vuokratulot (9 600 €/vuosi) jäävät saamatta. Missä tämä vuokrien väheneminen näkyy?
- **Sivu 51:** Tavuttamalla rivejä sivulla 50 saisi sivun 51 alussa olevan lauseen mahtumaan jo edellisellä

Bongaa kirjoitusvirhe: Huolehditaan välttämättömyysinfrastruktuurin kehittämisen vastaamaan kunnan kasvua ja mahdollistavan sekä yrityksille että asukkaille riittävän laadukkaat ja luotettavat infrastruktuuripalvelut mahdollisimman kustannustehokkaasti."
- **Sivu 52:** Missä yhteydessä voitaisiin keskustella siitä, että Mäntsälän kodeilla on jonossa 92 vuokralaista? Miksi vuokrausaste oli kesäkuussa pienempi kuin tilinpäätöksessä?
- **Sivu 53:** Miksei Mäntsälän Jäähalli Oy:lta ole saatu osavuositarkastusmateriaaleja?
- **Sivut 54–60:** Keusoten raporttitietojen kuvat/kuvankaappaukset näyttävät visuaalisesti huonoilta eivätkä sisällä edes kaikkia sanoja (ks. esim. sivu 58). Sen lisäksi niitä on vaikea ymmärtää sellaisenaan. Jonkinlainen selitysosa tekisi terää (plus parempilaatuiset kuvankaappaukset).
- **Sivu 58:** Onko Mäntsälässä asunnottomia?
- **Sivu 59:** Mitä Kotokartanon 30 laitoshoitopaikan muuttaminen tehostetun palveluasumisen toiminnaksi tarkoittaa käytännössä? Mihin laitoshoitopaikkaa tarvitsevat henkilöt on siirretty?
- Mikä selittää Mäntsälän osuuden nousun kaikista akuuttihoiton hoitopäivistä? Onko Mäntsälän hoitopäivien kokonaismäärä myös noussut?
- Mikä on EHO-osasto jossa on ollut yksi lapsi?
- Miksi Mäntsälän Perheneuvolapalvelujen, lapsiperheiden kotipalvelun ja ammatillisen tukihenkilötyön ostojen ylitysennuste on yhteensä 137 000 €?
- **Sivu 60:** Onko nimenomaan Mäntsälän mielenterveys- ja päihdepalveluiden hoitopäivät lisääntyneet 20 %? Eli ymmärsinkö oikein että edellisellä kaudella niitä on ollut noin 5–6 kun nyt niitä on ollut 7?